
TOELICHTING DEFINITIEF ONTWERP ROAZEBOSK

Bijlage 2 bij collegeadvies Definitief Ontwerp Roazebosk- 1940177452

14 JULI 2020

GEMEENTE DE FRYSCHE MARREN

INHOUDSOPGAVE

1. Samenvatting	2
2. Inleiding.....	4
3. Historische structuur.....	5
4. Ondergrond.....	7
5. Natuur centraal	8
6. Ecologisch onderzoek.....	9
7. Recreatieve paden	11
8. Geluidswal.....	11
9. Water.....	11
10. Kunstwerk Skip mei Lading	12

Bijlagen achterin toelichting:

Cultuurhistorie van het Roazebosk en omgeving (Moai Skarsterlân)

Tekst gedicht Skip Mei Lading

Losse bijlage:

Groeiplaatsonderzoek Roazebosk Joure (Helder groen advies)

1. SAMENVATTING

In 2012 heeft het College aan de raad de toezegging gedaan zich maximaal in te spannen voor herstel van het Roazebosk.

In september 2019 hebben bestemmingsplan en het Voorlopig ontwerp ter inzage gelegen. Er zijn acht zienswijzen met in totaal 48 handtekeningen ontvangen plus een tiental reacties die op een inloopmiddag zijn gegeven.

De strekking van veel zienswijzen was eensluidend: meer aandacht voor biodiversiteit en samenwerking met Staatsbosbeheer om tot een totaalplan voor het hele gebied te komen. Daarom is een projectgroep geformeerd bestaande uit SBB als eigenaar van het bos en Moai Skarsterlân, PB Skarsterbrêge en vertegenwoordigers van de indieners van een zienswijze uit de wijk Zuiderveld en het Zuiderveldplantsoen en de gemeente.

De projectgroep heeft een visie ontwikkeld, randvoorwaarden en uitgangspunten geformuleerd en heeft op basis daarvan een inrichtingsvoorstel gemaakt. Gedurende het traject is bodemonderzoek gedaan omdat de situatie - een voormalige snelweg met geroerde en zeer verdichte en bovendien humusarme grond - zich niet zondermeer leent voor aanplant van gezond en zich goed ontwikkelend bos. Naar aanleiding van het bodemonderzoek is een traject uitgezet dat de bodem zodanig moet prepareren dat in anderhalf jaar tijd de grond daarvoor wel geschikt is. Dit traject bestaat achtereenvolgens uit woelen, compost opbrengen en doorwerken, een groenbemester zaaien en deze na een seizoen ook doorwerken en vervolgens regenwormen inbrengen. Een spoedige aanvang van deze werkzaamheden is van belang omdat het woelen in de zomerperiode dient te geschieden en anders (weer) een jaar wordt verloren.

Met het Wetterskip heeft overleg plaatsgevonden over de manier waarop water in het gebied kan worden gebracht, niet alleen ter verhoging van de belevingswaarde van het gebied, maar vooral om het bos ook bij extremere weersomstandigheden (langer aanhoudende droogte en periodes met veel regen) voldoende waterbergende capaciteit te geven en ten tijde van droogte te zorgen voor een waterbuffer.

De visie die voor het gebied is ontwikkeld stelt verrijking van de bodem en versterking van de biodiversiteit centraal. Recreatief medegebruik is daarbij meegenomen voor zover dat past bij de twee eerstgenoemde doelstellingen.

De hoofdlijnen van het plan zijn:

- A. Het aanhelen van de - cultuurhistorisch belangrijke - Haulstersingel ;
- B. Beplanting met inheemse soorten die maximaal zijn afgestemd op de omstandigheden.
- C. Bij de boomsoorten keuzen aandacht voor soorten met een goede strooiselkwaliteit (snel verteerbaar). Dit verbetert de bodem, bevordert het bodemleven en maakt een mooie ondergroei mogelijk.
- D. Veel aandacht voor mantel/zoomvegetaties aan de randen van het bos, omdat in deze kruid- en struiklagen het meeste leven plaatsvindt (voedsel, nestgelegenheid, dekking);

- E. Open plekken die in de luwte van het bos een geschikte biotoop vormen voor bijv. Vlinders;
- F. Maximal vasthouden van regenwater in het gebied;
- G. Een rondwandelpad met twee informatiepanelen.

Het is voor de toekomst van belang om - wanneer het bos zich gaat ontwikkelen - aandacht te blijven hebben voor aansluiting van omliggende gebieden om een volgende stap in de versterking van de biodiversiteit mogelijk te maken (gebied bij bedrijventerrein de Woudfennen, voormalige snelweg richting Knoopunt en de Haulsterbossen).

2. INLEIDING

In de raad van de toenmalige gemeente Skarsterlân is in 2012 toegezegd dat het college maximale inzet zal plegen om het Roazebosk te herstellen. Nu de snelweg en een deel van de Haulsterdyk verwijderd zijn kan deze belofte worden ingelost.

Na het verleggen van de snelweg van de rand van Joure naar de buitenzijde van het Roazebosk is een nieuwe situatie ontstaan. Het voormalige tracé van de snelweg vormt niet langer een barrière en afsluiting van het Roazebosk.

Het Voorlopig ontwerp en het bestemmingsplan hebben vanaf woensdag 18 september 2019 gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Al eerder was, als voorinformatie, een inloopbijeenkomst gehouden.

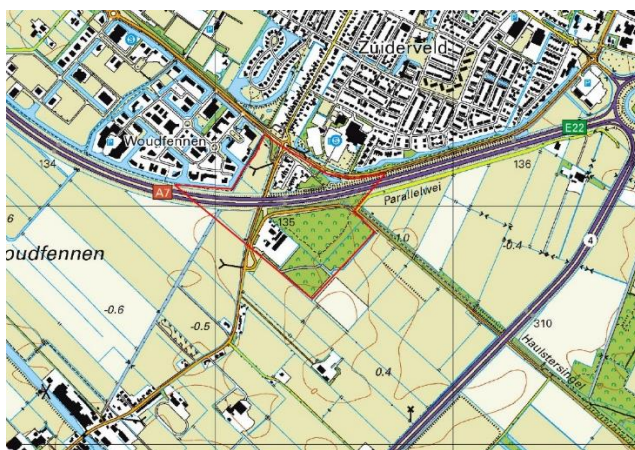
Bij de ter visie legging zijn acht zienswijzen ontvangen met bij elkaar 48 handtekeningen. Daarnaast zijn er nog tien reactieformulieren ontvangen tijdens de inloopmiddag.

Na de tervisielegging is voor de verdere planvorming een projectgroep gevormd bestaande uit vertegenwoordigers van Moai Skarsterlân, Plaatselijk Belang Scharsterbrug, een vertegenwoordiging van de indieners van de zienswijze uit de wijk Zuiderveld, Staatsbosbeheer en de gemeente.

Het definitief ontwerp en de toelichting op dit ontwerp is het resultaat van het werk van deze projectgroep.

Weer één Roazebosk

Met het herstel van het Roazebosk worden de twee delen van het bestaande Roazebosk weer verbonden en tot één geheel gemaakt. Doordat Staatsbosbeheer zitting heeft gehad in de projectgroep is niet alleen gekeken hoe in het nieuw in te richten deel, met hedendaagse inzichten over een gezonde biodiversiteit, kan worden ingericht, maar zijn tevens voorstellen gedaan om de biodiversiteit in het bestaande (SBB) deel te versterken en de beide gebieden tezamen tot een ecologisch waardevol gebied te maken.

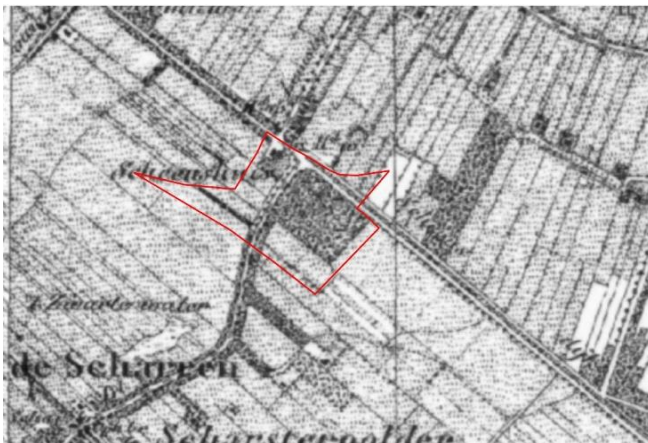
Situatie voor de aanpassing van het knooppunt Joure

Situatie na de verplaatsing van de snelweg

3. HISTORISCHE STRUCTUUR

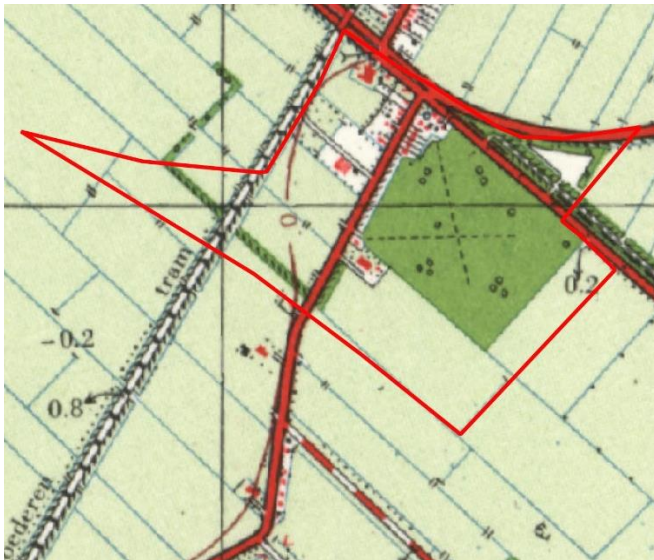
Het Roazebosk kent een lange geschiedenis met grote wijzigingen in de omliggende infrastructuur.

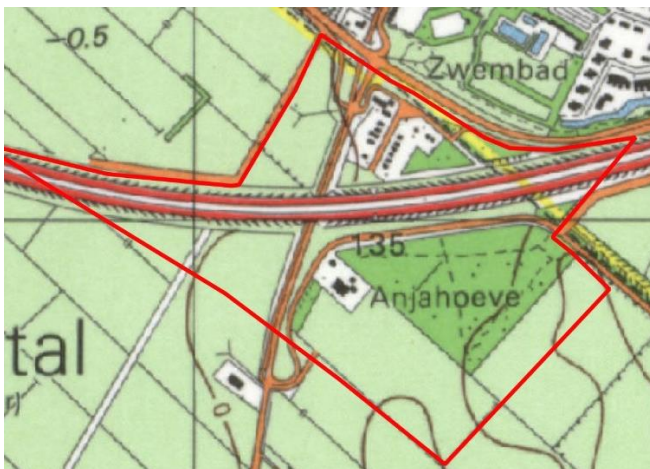
Beeld rond 1850, beplanting langs de Scharren en bos bij het kruispunt van de Scheendijk en het Scheenhuis, parallelle structuur van laan en dijk, sprong in aansluiting op Joure bij de Scheendijk

Beeld rond 1935, Scheenhuis duidelijk in as hoofdstraat, loofbos met kruisvormig hart, aanleg trambaan, ontwikkeling lintbebouwing Skarsterbrêge

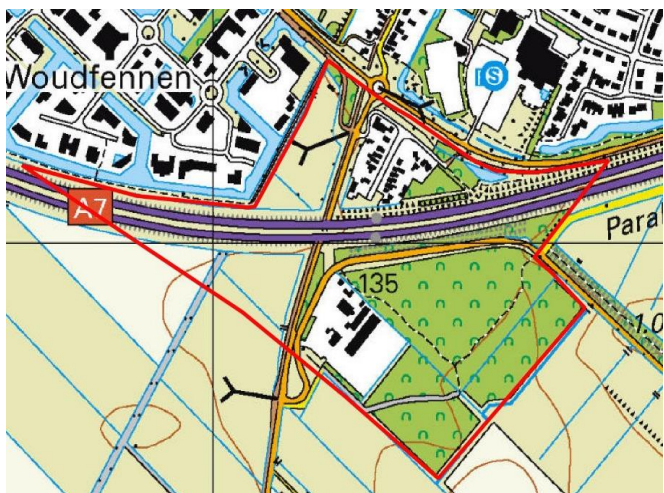
1962, ontwikkeling lint aan de noordwestzijde van het Roazebosk

Aanleg snelweg (1973-1977) doorsnijding Roazebosk

1980-1990 Het bos is aan de zuidzijde uitgebreid, de oorspronkelijke paden zijn nog herkenbaar, bedrijventerrein is aangelegd

2005 Achter de woningen van het Roazebosk is een geluidswal aangelegd

In bijlage 1 van deze toelichting is een notitie van Moai Skarsterlân opgenomen over de cultuurhistorie van het Roazebosk en omgeving.

4. ONDERGROND

Oorspronkelijk bestaat de ondergrond uit Laarpodzolgrond. De veld- en laarpodzolgronden zijn in hoofdzaak gevormd in dekzand. In een deel van de laarpodzolgronden komt tussen 80-130 cm -mv. keileem voor. Door de aanleg van sloten en greppels is keileem door de bovengrond gemengd en is een eerdlaag gevormd met 17-22% leem en 3,5-7,0% organische stof. Door de stagnerende werking van het keileem kunnen op deze gronden hoge schijngrondwaterspiegels voorkomen. De bosgebieden in de omgeving zijn plaatselijk ook erg nat. De stagnerende werking is in het voormalig snelweggracé en de Haulsterdyk ook gekomen door de werkzaamheden bij het verwijderen van de snelweg.

Bosaanplant op een dergelijke ondergrond (voormalige snelweg) is vrij uniek en betekent dat er extra inspanningen moeten worden verricht om de slagingskans op een gezonde bosontwikkeling en daarmee een goede biodiversiteit, maximaal te laten zijn.

Om onnatuurlijke storende lagen, waar water op blijft staan, weg te halen, dient er te worden gewoeld (1 meter diep). Vervolgens wordt compost opgebracht en daarna wordt een groenbemester ingezaaid, die na een seizoen wordt doorgewerkt in de bodem. Tot slot worden wormen aan de bodem toegevoegd die het proces van verdere bodemverbetering op gang moeten helpen.

De grond op het stuk Haulsterdyk dat verwijderd is moet dezelfde voorbereidende werkzaamheden ondergaan. Weliswaar is de grond hier minder verdicht, maar bosaanplant is vanwege de bodemkwaliteit en het ontbreken van bodemleven niet zondermeer mogelijk.

Op deze manier wordt de bodem maximaal geprepareerd voor de aanplant van bomen en struiken. Dit proces kost minimaal een jaar voordat er aanplant gerealiseerd kan worden.

De grond in de geluidswal is licht vervuild maar beschikt over een afdeklaag van 50 cm. De wal is bij aanleg deels beplant en deze bomen kennen een voorspoedige groei. De wal zal nu nog verder worden beplant. Ten eerste om het bos weer aan te helen en ten tweede om de onderhoudskosten door het maaien te beperken.

In de bijlage is het rapport over de bodemanalyses en het advies voor groundbewerking bijgevoegd.

5. NATUURWAARDEN CENTRAAL

De achteruitgang van biodiversiteit in Nederland en het tempo waarin dit voortschrijdt is algemeen erkend als een serieuze bedreiging voor ecosystemen en daarmee ook direct voor de kwaliteit van leven voor mensen.

Uit een rapport van de IPBES (het internationale panel over biodiversiteit) dat in 2019 is gepresenteerd, blijkt dat de achteruitgang in biodiversiteit alleen nog maar verder is voortgeschreden. Nederland behoort bij de slechtst scorende landen. De achteruitgang van insecten en de gegroeide lijst van Rode -Lijst soorten zijn daarbij illustratief.

Biodiversiteit

Met deze wetenschap moeten kansen om actief de biodiversiteit te verbeteren worden benut. Het herstel van het Roazebosk is zo'n kans. Het creëren van een gezonde bodem en het versterken van de biodiversiteit hebben dan ook bij de planontwikkeling centraal gestaan.

Door bij het herstel van het Roazebosk uit te gaan van hedendaagse inzichten omtrent verbetering van de biodiversiteit wordt een waardevol gebied gecreëerd voor de soorten die er direct van afhankelijk zijn (om te leven, te foerageren, te nestelen, te rusten of dekking te zoeken). Daarmee wordt tevens een bijdrage geleverd aan de gebruikswaarde, de belevingswaarde én aan de toekomstwaarde van het gebied voor volgende generaties

planten, dieren en mensen, want een bos met een grote variëteit aan biotopen, planten en dieren is ook aantrekkelijk voor mensen.

Recreatief medegebruik en rust

Het vormgeven van een passend recreatief medegebruik is eveneens onderdeel van het plan. Concreet betekent dat dat het bos alleen bedoeld is voor wandelaars, dat er rust in de kern van het bos is en dat groot wild aan de achterzijde van het bos een vluchtweg moet hebben naar de aangrenzende landerijen zonder daarbij ingesloten te raken door wandelaars

Het belang van bosranden

Om een gezonde biodiversiteit te realiseren zijn bosranden van groot belang. Juist in deze zone speelt zich het meeste leven af. Dieren zoeken er voedsel, dekking en kunnen er broeden. Bosranden bestaan uit een kruid- en een struiklaag, een zgn. mantel en zoom. Aan alle zijden van het Roazebosk, zowel in het nieuw aan te leggen deel als in het bestaande, is veel aandacht besteed aan deze mantel/zoomvegetatie.

Werkzaamheden in gedeelte van Staatsbosbeheer

Bij het gedeelte van het bos dat nu in beheer bij Staatsbosbeheer is zal zoals genoemd ook een zoomvegetatie ontwikkeld worden. Daarnaast zullen aan de zijde van de voormalige Haulsterdyk door te dunnen lobben in het bos worden gemaakt die aangeplant worden met struikvormers.

Een nieuw evenwicht kost tijd

Door klimaatverandering is het ecosysteem in onbalans. Hierdoor zijn verschillende bomen kwetsbaar voor plagen en door de droogte hebben ze minder weerstand bij ziekte. Het ontstaan van een nieuw ecologisch evenwicht kost tijd en gaat met extremen gepaard. Door beperkt in te grijpen kan er op den duur een nieuw evenwicht ontstaan. Het huidige Roazebosk vormt een relatief oud ecosysteem, waar sprake is van een goede biodiversiteit. Het nieuwe deel van het Roazebosk kan daar van profiteren. Natuurlijke aanvoer van zaden is daardoor goed mogelijk.

Beplantingsplan

Het beplantingsplan zal na vaststelling van het definitief ontwerp wordt uitgewerkt. Er zal worden uitgegaan van inheemse beplantingssoorten die goed zijn afgestemd op de ondergrond. Voordeel is ook dat inheemse soorten qua bloei goed afgestemd zijn op de behoeften van de hier levende fauna. Bij de keuze van de soorten zal ook extra aandacht zijn voor soorten met een snel verteerbaar strooisel en die veel waarde hebben voor de biodiversiteit. Dit kan ook een bijdrage leveren aan de bestrijding van de eikenprocessierups. Bij de ontwikkeling van het bos en bij het maken van het beplantingsplan is het goed om rekening te houden met het verschil tussen de aanplant en het wenselijke eindbeeld.

6. ECOLOGISCH ONDERZOEK

Voor het maken van het Voorlopig Ontwerp en voor het ontwerp bestemmingsplan is een ecologisch onderzoek uitgevoerd.

In een straal van een kilometer van het nieuwe aan te planten Roazebosk komen diverse beschermde planten en dieren voor. Het gaat daarbij om libellen, vogels zoals huismus, gierzwaluw, roek en enkele soorten roofvogels en uilen, amfibieën en zoogdieren. In de omgeving van het gebied komen ook verschillende soorten vleermuizen voor.

De bosstrook die tussen de Haulstersingel en de voormalig snelweg ligt bestaat vooral uit zomereik en ruwe berk met aan de randen struweel van onder andere wilg, eenstijlige meidoorn en Amerikaanse vogelkers. In de nieuw gegraven watergangen is o.a. waterviolier aangetroffen, een soort die wijst op kwel in het gebied.

Ook is de ringslang gesignaleerd bij de vijver dichtbij de Sewei.

Geïsoleerde ligging

Op het moment dat het Roazebosk straks wordt ingericht is het een vrij geïsoleerd liggend gebied. In het recent verschenen rapport van de commissie Remkes m.b.t. PAS wordt het belang aangegeven van het verbinden van natuurgebieden.

Tijdens de voorbereidingen voor de inrichting van het Roazebosk is ook nadrukkelijk naar het omliggende gebied gekeken.

Aansluiting met omliggende gebieden

Er zijn momenteel reeds plannen om het voormalige stuk snelweg ter hoogte van het bedrijventerrein de Woudfennen qua inrichting aan te laten sluiten bij de inrichting aan de Roazeboskzijde van de Hollandiastraat, zij het dat in dat gebied meer het accent komt op een bloemenweide gericht op insecten.

De belangrijkste ecologisch waardevolle verbinding is uiteraard de verbinding met de Haulsterbossen. Roazebosk en Haulsterbossen vormen een aaneengesloten gebied tot het moment van aanleg van de A6. In het kader van de recente werkzaamheden van het Knooppunt Joure is voor vleermuizen een geleiderail gemaakt, maar voor andere dieren en ook plantensoorten zijn de gebieden voor elkaar afgesneden.

Hier liggen volgens de projectgroep prachtige kansen voor de toekomst. Dit geldt evenzeer voor de ontwikkeling van de voormalige A7 richting het Knooppunt. Deze strook zou in de toekomst een ecologisch zeer waardevolle uitbreiding kunnen vormen op het Roazebosk.

Veilige oversteeek

Er is gekeken naar mogelijkheden om amfibieën veilig te kunnen laten oversteken tussen Roazebosk en Haulstersingel, echter op dit moment ontbreken monitoringsdata die een goede onderbouwing kunnen leveren voor exacte locatie en vormgeving daarvan.

In een later stadium, wanneer het Roazebosk tot ontwikkeling komt kan dat actueel worden.

Eikenprocessierups

In de omgeving is de eikenprocessierups gesignaleerd. Momenteel wordt deze in extreme gevallen bestreden met nematoden (aaltjes). De meningen hierover zijn verdeeld.

Het is daarom de bedoeling om (tenminste) in het gebied rondom het Roazebosk in te zetten op een oplossing door het ontwikkelen van een gezonde biodiversiteit door het inzaaien van kruidenmengsel met schermbloemigen waar gaasvliegen op af komen die vervolgens de larven van de eikenprocessierups eten. Ook worden de vogels die de rupsen eten

ondersteund door het plaatsen van nestkasten. Dit zijn o.a. verschillende soorten mezen, vinken, heggemussen, roodborsten, winterkoninkjes, grote bonte spechten, boomklever, boomkruipers, kauwtjes en spreeuwen.

Op de langere termijn moet de gezonde biodiversiteit zijn die de overlast van de eikenprocessierups binnen de perken houdt.

Alleen in extreme gevallen zullen bij de fietspaden vanwege de veiligheid extra maatregelen worden genomen.

7. RECREATIEVE PADEN

De paden in het nieuwe bosgebied zullen net als in het bestaande deel zandpaden zijn, enigszins bol aangelegd. Door het gekozen padenverloop blijft de kern van het gebied rustig zodat de verstoring van flora en fauna beperkt blijft.

Recreatief gebruik door wandelaars is mogelijk. Honden zijn toegestaan mits aangelijnd. Paarden zijn niet toegestaan tenzij daar in specifieke gevallen ontheffing voor gegeven wordt.

De keuze voor duikers of bruggetjes is afgestemd op de route van het materieel voor onderhoud en beheer. Bruggetjes en duikers zullen in ieder geval veilig moeten zijn voor de verschillende soorten wandelaars. Aan de oostzijde komt een pad dat de paden vanuit het bestaande bos en het nieuwe gedeelte verbindt. Dit komt aan de boskant van de watergang te liggen door het gedeelte dat in beheer is bij Staatsbosbeheer.

Als bij de uitvoering blijkt dat hierdoor een te grote aanslag plaats vindt op het bos dan komt het pad in de berm van de Haulstersingel te liggen.

8. GELUIDSWAL

De geluidswal was nodig als geluidswering voor het geluid van de snelweg.

Hoewel het formeel volgens de geluidsberekening niet nodig is om een wal te houden is door inwoners gevraagd de wal vanwege de geluidswering te houden. De huidige vorm van de geluidswal blijft in takt zodat er ook geen grondverplaatsing plaats hoeft te vinden.

Wel zal de geluidswal worden beplant, net zoals nu ook al bij een deel ervan het geval is. Enerzijds levert dat een waardevolle bijdrage aan de biodiversiteit en de belevingswaarde en anderzijds maakt dat de kosten voor onderhoud lager dan met de huidige grasbeplanting, die regelmatig gemaaid moet worden.

9. WATER

Het huidige peil van het gebied is volgens opgave van het Wetterskip -0,70 m NAP.

Er wordt ingezet op het maximal vasthouden van het regenwater. Hiervoor worden bestaande greppels verbreed. Deze zullen bij regen vol water komen maar incidenteel ook droogvallen. Met de flauwe taluds van de greppels wordt een waardevolle gradient gerealiseerd die bijdraagt aan de versterking van de biodiversiteit.

10. KUNSTWERK SKIP MEI LADING

Het kunstwerk Skip mei lading dat voorheen op de geluidswal aan de Sewei stond krijgt een plek in het plan. In overleg met kunstenaar Ids Willemsma wordt het kunstwerk geplaatst op een wal, een “stukje geluidswal”, in het water op de hoek van de Haulstersingel-Sewei. De plaquette met gedicht wordt geplaatst aan het water. De exacte locatie van de plaquette wordt bepaald.

Skip mei Lading van Ids Willemsma

Omschrijving van het kunstwerk volgens Keunstwurk

Keunstwurk is dé expertise- en adviesorganisatie voor cultuureducatie, amateurkunst en professionele kunst in de provincie Fryslân.

Het kunstwerk is geplaatst als afronding van het aanleggen van een geluidswal tussen de A7 en de wijk Zuiderveld. Er was een extra fundering nodig om dit loodzware kunstwerk op deze bijzondere plaats neer te kunnen zetten. “Skip mei lading” laat een rudimentair vormgegeven schip zien waarin een geabstraheerde lading zichtbaar is. De titel is volgens de kunstenaar een metafoor voor het leven. Het kunstwerk staat ook symbool voor de bedrijvigheid en dynamiek in de gemeente Skarsterlân. Op de zijkant van de geluidswal is op een cortenstalen plaat het gedicht “Berneskip, boartersskip” aangebracht:

De tekst van het gedicht is te vinden in de bijlagen

Bijlage bij Toelichting op Definitief ontwerp Roazebosk

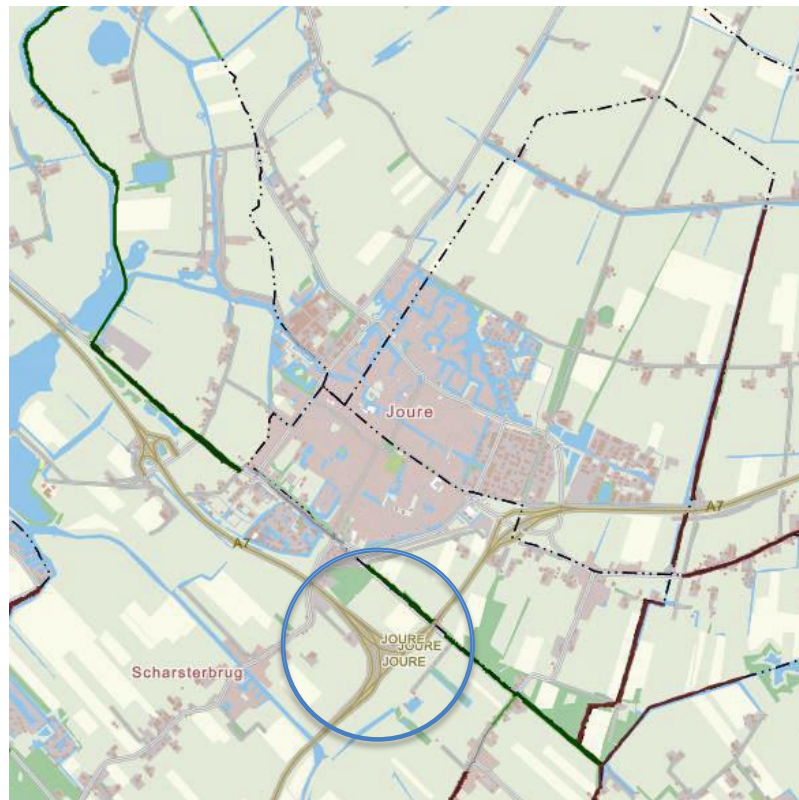
Cultuurhistorie van het Roazebosk en omgeving (Moai Skarstelân, januari 2020)

In de planvorming met betrekking tot de herinrichting van het Roazebosk zijn twee cultuurhistorische elementen die aandacht verdienen.

- 1) Het Roazebosk zelf.
- 2) De aansluiting op de aangrenzende Haulstersingel.

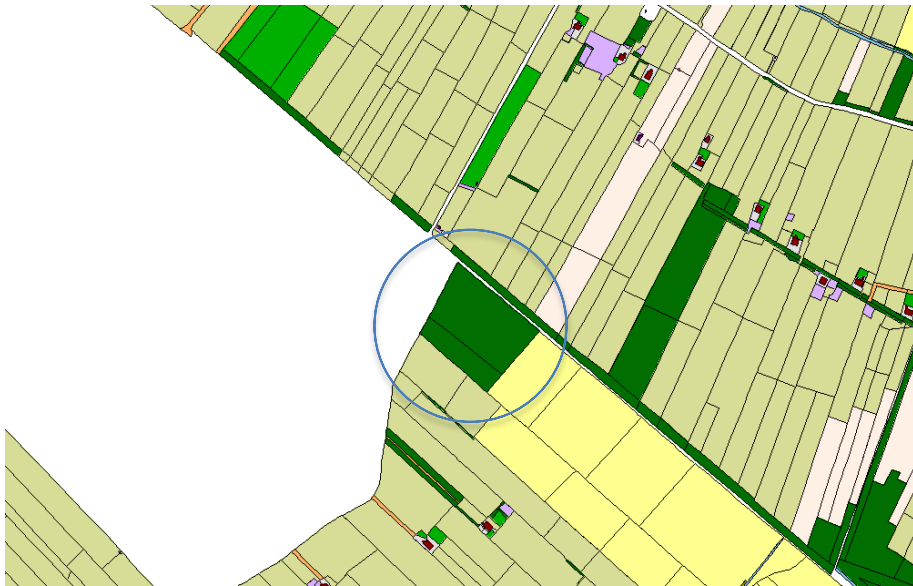
Inleiding

De ontstaansgeschiedenis van de Roazebosk is nauw verweven met de directe omgeving. Het bos is tussen 1750 en 1830 aangeplant door de familie Vegelin van Claerbergen. Deze regentenfamilie bezat veel landerijen in het gebied rond Joure, zowel in de grietenijen Haskerland als in Doniawerstal. Zij namen ook veel initiatieven om de landerijen te beschermen tegen aantasting door het brakke water van de vaak overstromende Zuiderzee. Ze experimenteerden met de aanleg van polders. Zo maakt de Haulstersingel deel uit van het (slaper)dijken complex dat door hun toedoen werd aangelegd. In 1716, na een reeks van overstromingen bij stormvloed en voorgaande jaren, is de Haulstersingel opgehoogd en aangelegd. Ook beplanten ze percelen die voor de landbouw minder geschikt waren met bos.

Kaartje uit: Landschapsbiografie ZW Friesland. Binnen de cirkel het Roazebosk
De groene lijnen duiden op slaperdijken.

*Fragment van een kaart van ca. 1750. Het noorden is rechtsonder.
Het perceel dat later Roazebosk werd, is dan nog weiland.
Bron: Een Rijk Bezit, 2007.*

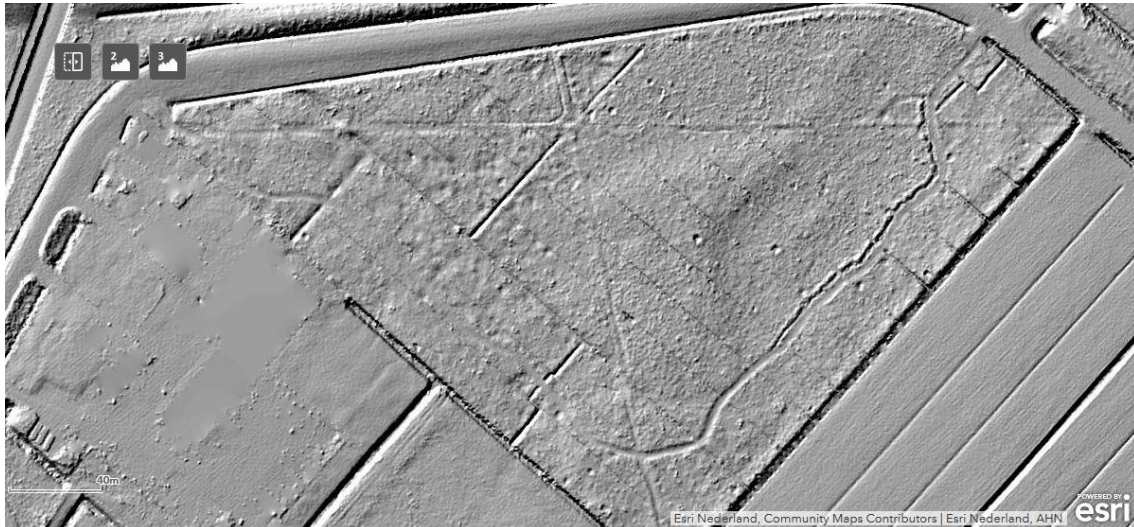

*Kadastrale situatie in 1832: gebied Roazebosk is bos.
Bron: HisGis*

Situatie Roazebosk in 1910 met duidelijk herkenbare wandelpadenstructuur

In het huidige bos is van het patroon van de oude paden vrijwel niets meer terug te vinden. Op de Algemene Hoogtekaart Nederland (AHN) kan echter bij de instelling hoogtekaart op maaiveldhoogte (dus zonder de opstand van bomen en gebouwen) zowel de oude diagonaal kruisende als de jongere slingerende padenstructuur onderscheiden worden. Zie de afbeelding hierna.

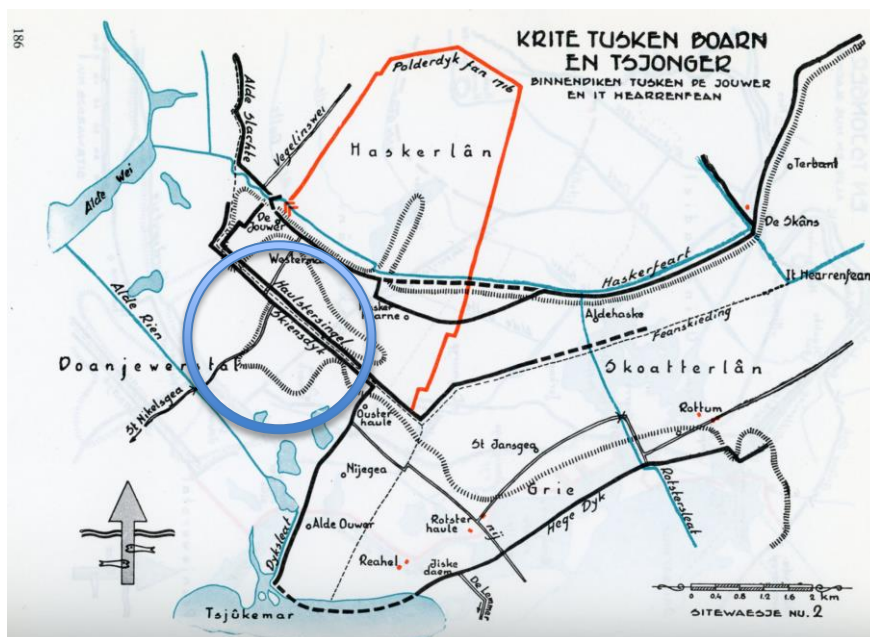

AHN Hoogtekaart Roazebosk op maaiveldnivo. (Bron: AHN viewer)

Het is uiteraard de vraag of de structuur van de oude paden teruggebracht moet worden.

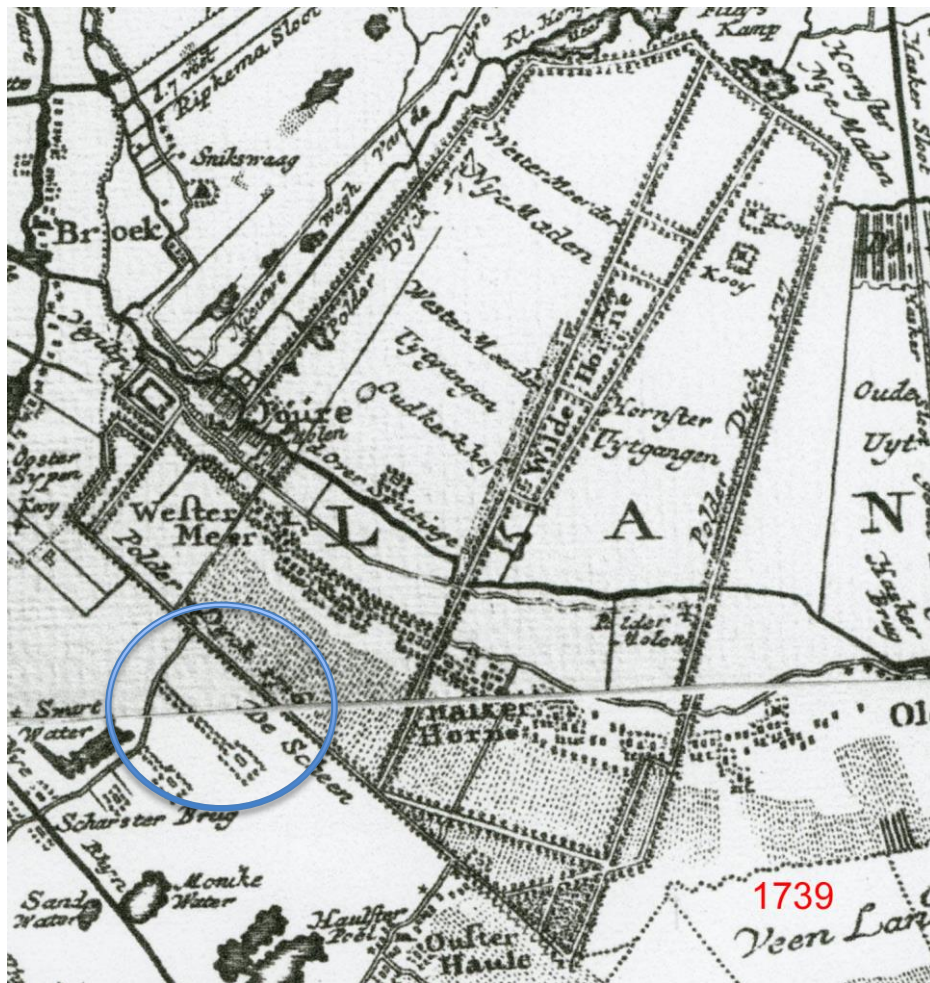
2) Historische dijkstructuur: Haulstersingel

De Haulstersingel die in 1716 als dijk is aangelegd en meteen met bomen is beplant, is een wezenlijk onderdeel met grote betekenis in het patroon van cultuurhistorische elementen die het verdienen zoveel mogelijk bewaard te blijven en waar nodig hersteld te worden. Bij de aanleg van rijksweg 43 en de latere A7 zijn delen van deze dijk weggegraven. Bij de aanleg van het A7-tracee door de Roazebosk werd ook een kort stuk Haulstersingel opgeruimd.

cirkel de locatie van het Roazebosk en de dijken. Bron: Rienks en Walther

Binnen de

Deel van de Provinciekaart van Friesland (zgn. Vegelin Kaart) uit 1739.

Deze dijken zijn in der tijd aangelegd om het (bouw)land van Joure, Westermeer en Haskerhorne te beschermen tegen zout en brak water uit de Zuiderzee, dat ver het land instroomde na dijkdoorbraken bij vaak optredende stormvloed. In de aanleg en de versterking van deze dijken heeft de familie Vegelin van Claerbergen een belangrijke rol gespeeld.

De dijken uit het eerste kwart van de achttiende eeuw, zoals de in 1716 opgeworpen Haulstersingel, worden als cultuurhistorisch belangrijk elementen genoemd in de gemeentelijke notities en plannen, o.a. de Omgevingsvisie. Deze Haulstersingel (voormalig Scheen) is samen met de Hege Simmerdyk en de (oude) Omkromte een zichtbare, fraaie landschappelijke herinnering aan vroegere waterstaatswerken.

Nu de Roazebosk opnieuw ingericht wordt, zou in het plan ook het bij de aanleg van het A7-tracee opgeruimde stukje Haulstersingeldijk weer op hoogte moeten worden gebracht. Het is het herstel van een cultuurhistorisch belangwekkend waterstaatswerk.

Moai Skarsterlân
20 januari 2020

Bijlage bij toelichting Definitief Ontwerp Roazebosk

Skip mei lading van Ids Willemsma

Het gedicht "Berneskip, boartersskip:

Berneskip, boartersskip
libbensbeam yn skipshûd
tekening as beammebast
libbenslading

yn in see fan tiid
yn in see fan blommen
út de streamen
op de flaktes
op de weagen
op de wyn
yn stoarmen
yn wynstiltten

it tij kin keare
oanspield yn it fruchtwetter
de libbensstream
fan tinken en út `e wei setten
fan winst en ferlies
skip mei lading oan seewei
sykhelje útazemje
op `e nij de takomst
it ferline it ljocht
it libben wy libje